

Vlaams
Parlement

65074/1.

CONSEIL D'ETAT
LEGISLATION

21-12-2018

RAAD VAN STATE
WETGEVING

ingediend op **1785** (2018-2019) – Nr. 1
17 december 2018 (2018-2019)

Voorstel van decreet

van Rik Daems, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy,
Jan Bertels en Björn Rzoska

houdende een kader
voor grote projecten en programma's

TOELICHTING

I. Algemene toelichting

Op 28 september 2016 heeft het Vlaams Parlement een parlementaire Commissie voor alternatieve financiering van overheidsinvesteringen opgericht. Die commissie is samengesteld uit vijftien vaste en vijftien plaatsvervangende leden, onder voorzitterschap van Vlaams volksvertegenwoordiger Rik Daems.

De commissie heeft haar werkzaamheden aangevat op 19 oktober 2016 met het aannemen van de volgende missieverklaring:

“De Commissie voor alternatieve financiering van overheidsinvesteringen wil haar werking impactvol maken door:

- 1° bestaande vormen van alternatieve financiering in kaart te brengen en te evalueren, in nauw contact met bestaande actoren, zo onder meer het Rekenhof, het Kenniscentrum PPS, de Nationale Bank, Eurostat, INR, PMV en andere actoren die inzicht kunnen geven inzake maatschappelijke meerwaarde;
- 2° buitenlandse ‘best practices’ in kaart te brengen en te evalueren, waarbij mogelijke werkverplaatsingen worden afgemeten op hun toegevoegde waarde;
- 3° ter zake conclusies en aanbevelingen over te maken aan de Vlaamse Regering, met inbegrip van conclusies en aanbevelingen aangaande aangelegenheden die op federaal vlak dienen geregeld te worden;
- 4° in voorkomend geval invulling te geven aan oordeelkundige parlementaire decreetgeving die een kader schept voor efficiënte en doeltreffende alternatieve financiering.

Hierdoor wil zij, uitgaande van een globale visie, een significante bijdrage leveren opdat Vlaanderen zijn publiek investeringspeil significant kan verhogen, zulks binnen het kader van de Europese begrotingsregels, en waarbij desgevallend de Vlaamse burger rechtstreeks kan betrokken worden.”.

In een eerste fase van informatievergaring heeft de commissie eind 2016 en in de loop van 2017 een reeks hoorzittingen georganiseerd met sprekers van binnen- en buitenlandse instanties, waarin diverse aspecten aan bod zijn gekomen:

- het Rekenhof, het Vlaams Kenniscentrum PPS en de Nationale Bank van België, over de binnenlandse stand van zaken;
- het European PPP Expertise Centre, voor een buitenlands overzicht;
- Eurostat en het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), over de begrotingsimplicaties;
- de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en het European Fund for Strategic Investments, over investeringsaspecten;
- hoogleraren en onderzoekers van Vlaamse universiteiten, over relevante internationale en Vlaamse onderzoeksprojecten en wetenschappelijke publicaties, en over het mogelijke vervolgtraject van de commissie;
- managers van de PMV, over het mogelijke vervolgtraject van de commissie;
- Rijkswaterstaat, over infrastructuurprojecten in Nederland;
- de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), over het onderdeel overheidsinvesteringen uit het evaluatierapport van de SERV over de initiële begroting 2017;
- de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, over alternatieve financiering van overheidsinvesteringen op lokaal niveau;
- de Federale Overheidsdienst Financiën en Assuralia, over mogelijke fiscale stimulansen, de oprichting van een federaal platform en de mogelijke inbreng van de verzekeringssector in de financiering van overheidsinvesteringen.

De commissie werd bij haar werkzaamheden informeel ondersteund door een academisch-technische werkgroep die externe expertise en materiaal ter overweging leverde. Ook het Rekenhof stelde expertise ter beschikking. In de werkgroep zaten academici van Vlaamse universiteiten en managers van de PMV.

In een tweede fase volgden een aantal gedachtewisselingen met het oog op de analyse van de verzamelde informatie. De commissie heeft tijdens die gedachtewisselingen onderzocht op welke domeinen de werkzaamheden konden worden voortgezet, welke denksporen er moesten worden gevolgd, welke vaststellingen er uit de hoorzittingen voortvloeiden, en welke beleidsaanbevelingen en aandachtspunten er konden worden geformuleerd.

De opdracht van de commissie bestond oorspronkelijk in het opstellen van een maatschappelijke beleidsnota die, naast de probleemstelling, een langetermijnvisie zou inhouden en zou verduidelijken wat de commissie er tijdens de lopende zittingsperiode aan wil doen. Over die beleidsnota zou dan een debat plaatsvinden in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Tot besluit van dat debat zouden dan moties van aanbeveling kunnen worden ingediend en eventueel aangenomen.

In de loop van de commissiewerkzaamheden is echter gebleken dat het nuttig en wenselijk was om voor bepaalde aspecten van alternatieve financiering van overheidsinvesteringen een wettelijk kader te scheppen door middel van kaderdecreten.

Dit voorstel van kaderdecreet over de organisatorische aspecten komt aan die behoefte aan een wettelijk kader tegemoet. Op 16 november 2017 zijn de leden van de commissie overeengekomen dat, ook met inachtneming van de internationale aanbevelingen, in eerste instantie de volgende aspecten in het kaderdecreet over de organisatorische aspecten moeten worden behandeld:

- de definities en het toepassingsgebied;
- de jaarlijkse rapportering door de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over onder meer de inhoud en de periodiciteit, met het oog op risicobeheersing, en de afstemming met of integratie van het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten, alsook de afzonderlijke voortgangsrapportages over andere aanzienlijke meerjarenprojecten;
- de ontwikkeling van een strategische visie voor infrastructuur en investeringen, en het gebruik van alternatieve financiering;
- de evaluatie voor, tijdens en na een project;
- het maximumpercentage van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap dat jaarlijks kan worden besteed aan beschikbaarheidsvergoedingen, te betalen door het geheel van de organisaties binnen de consolidatiekring van de Vlaamse overheid (absoluut of relatief percentage, zeggenschap Vlaams Parlement over het totaal van de projecten of per individueel project enzovoort).

Dit voorstel van kaderdecreet voert het merendeel van die wensen uit en zoekt daarbij ook maximaal aansluiting bij de goede praktijken en aanbevelingen van internationale organisaties op het gebied van infrastructuur- en investeringsbeleid, alternatieve financiering, grote projecten en publiek-private samenwerking (pps).

Van belang daarbij is dat internationaal wordt aanbevolen om in te zetten op een doordacht en transparant investeringsbeleid en een planmatige professionele aan-

pak van grote, complexe projecten en programma's¹. Ook een effectieve monitoring en aansturing van de projecten is van groot belang. Daarbij is een consistente informatieverstrekking aangewezen, waarbij ook aandacht gaat naar de 'pipeline' van projecten. Marktpartijen hebben immers behoefte aan perspectieven en zullen sneller geneigd zijn om te blijven investeren als er vooruitzichten zijn op nieuwe grote projecten. Voorts wordt aanbevolen doordacht de haalbaarheid en betaalbaarheid te onderzoeken en de verschillende uitvoeringsmogelijkheden bij grote projecten grondig af te wegen. Bij de uitvoering van projecten van alternatieve financiering en andere grote projecten is bovendien een strakke risicobeheersing en een goed projectmanagement van belang, waarbij er ook aandacht gaat naar de leereffecten. Een verbeterd management gaat immers hand in hand met het trekken van lessen en het inzetten op een verdere professionalisering. Dit voorstel van kaderdecreet probeert om binnen de geschetste klijtlijnen die elementen te verwerken, met respect voor de rol en de autonomie van de uitvoerende macht.

Bovendien streeft dit voorstel van kaderdecreet ernaar de problemen te remediëren op het gebied van de rapportering van projecten van alternatieve financiering en de grote infrastructuurprojecten. Over de pps-projecten, en ruimer de projecten van alternatieve financiering, wordt vandaag met toepassing van de resolutie van 30 mei 2007 betreffende de informatieverstrekking over en de controle op de alternatieve financieringen jaarlijks gerapporteerd (zie *Parl.St.* VI.Parl. 2006-07, nr. 1143/3). Die informatieverstrekking heeft een zwakke juridische basis, is vaak niet meer actueel en resulteert in een niet-consistente, overvloedige stroom aan informatie die een adequate opvolging van die projecten in de weg staat. Het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten bevat in zekere zin een vergelijkbare informatieverstrekking voor een bredere categorie van aan te wijzen grote projecten, maar is in de praktijk grotendeels dode letter gebleven. Een belangrijke uitzondering daarop vormt de rapportering die destijds is opgezet voor het Masterplan 2020.

Het is dus nodig om opnieuw na te denken over de wijze waarop vandaag wordt omgegaan met de informatieverstrekking, en te streven naar een grotere doelmatigheid en een vermindering van de administratieve lasten bij grote projecten en grote programma's. De administratieve lasten zullen maximaal worden opgevangen binnen een ondersteuningsentiteit die met een professioneel team en met een voldoende groot mandaat de informatieverstrekking kan coördineren. Dit voorstel van kaderdecreet komt daaraan tegemoet door in twee stappen te werken: een basisrapport voor bepaalde projecten en programma's, en de mogelijkheid om voor sommige grote projecten of grote programma's te werken met een meer uitgebreide voortgangsrapportering. Het decreet biedt daarnaast ook een kader voor een doorgedreven standaardisatie en kwaliteitsbewaking ten aanzien van de rapportering, met de ondersteuningsentiteit in een leidende rol.

¹ Zie OESO-rapport 'Getting Infrastructure Right. A Framework for Better Governance' van 2017 (https://read.oecd-ilibrary.org/governance/getting-infrastructure-right_9789264272453-en): "OECD analysis has shown that substantial benefits can be realized by better governance of public investment throughout its life-cycle and that the quality of public governance of public investment is linked to growth outcomes at the national and subnational levels." (p. 12); IMF paper 'Making Public Investment More Efficient' van 2015. (<http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2015/061115.pdf>): "Improvements in public investment management (PIM) could significantly enhance the efficiency and productivity of public investment" (p. 2); het rapport van de Wereldbank: Rajaram, Anand; Minh Le, Tuan; Kaiser, Kai; Kim, Jay-Hyung; Frank, Jonas (eds.), 2014, 'The Power of Public Investment Management. Transforming Resources into Assets for Growth' (English), Directions in development; Public Sector Governance, Washington, DC, World Bank Group (<http://documents.worldbank.org/curated/en/461121468164052711/The-power-of-public-investment-management-transforming-resources-into-assets-for-growth>); het rapport 'Infrastructure Investment Policy Blueprint' van 2014 van het World Economic Forum (http://www3.weforum.org/docs/WEF_II_InfrastructureInvestmentPolicyBlueprint_Report_2014.pdf).

Met dit voorstel van kaderdecreet willen de indieners dus verschillende doelstellingen bereiken, maar ze willen vooral inzetten op de toepassing van een aantal goede praktijken in het kader van een professioneel en doordacht investeringsbeleid. Daaronder valt onder meer een gedegen informatieverstrekking aan zowel de bevolking als de bedrijven over bepaalde grote projecten en grote programma's. Het voorstel maakt het ook mogelijk om efficiënter te rapporteren aan het Vlaams Parlement en geeft het Vlaams Parlement ook meer armslag om te controleren. Er wordt wel nog benadrukt dat engagementen vanwege publiekrechtelijke partijen die zijn aangegaan in het kader van projecten die onder het toepassingsgebied van dit decreet ressorteren en het voorwerp zijn van rapportering, onverlet blijven.

Het voorstel van kaderdecreet heeft uitdrukkelijk niet tot doel om het bestaande institutionele evenwicht tussen de uitvoerende macht en de decreetgevende macht in het gedrang te brengen (zie in die zin ook advies 31.049/3 van de Raad van State). Het voorstel van kaderdecreet voert een geactualiseerd middel in dat een betere controle toelaat, maar dat middel zal worden gebruikt binnen het bestaande stelsel van de verantwoordelijkheid van de regering tegenover het parlement.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel verduidelijkt wat er wordt verstaan onder DBFM-project, DBFM-contract, groot project, groot programma, Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse rechtspersonen. Voor de omschrijvingen en terminologie werd om redenen van consistentie en continuïteit aansluiting gezocht bij de omschrijvingen en terminologie uit andere decreten: zowel goedgekeurde decreten als decreten in voorbereiding. Zo zijn een aantal begrippen in belangrijke mate geïnspireerd op de begrippen in het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking, onder meer de definitie van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke partijen. Voorts werd inspiratie gezocht in artikel 2 van het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten en het decreet van 23 mei 2008 betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering, alsook in het voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

Onder investeringswaarde wordt de raming van het project, exclusief btw, verstaan. Die raming moet doordacht worden uitgevoerd, bij voorkeur volgens de Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK), voor zover de aard van het project dat toestaat. Die systematiek is vastgelegd in het handboek Standaard-systematiek voor Kostenramingen – SSK 2010 (ISBN 978 90 6628 556 9).

Bij grote projecten wordt, in navolging van het aanbestedingsrecht, bij de bedragen een onderscheid gemaakt tussen werken, leveringen en diensten. Het doel zijn zeer grote projecten en grote programma's, omdat die projecten stevast een eigen dynamiek hebben: ze vereisen doorgaans een eigen projectorganisatie, een bijzondere besluitvorming, meer complexe aanbestedingsprocedures enzovoort. Bovendien kunnen eventuele uitvoeringsproblemen een (zeer) zware impact op de begroting hebben. Dat dit voorstel van kaderdecreet zich niet beperkt tot grote projecten op het gebied van de burgerlijke bouwkunde, is logisch. Ook grote IT-projecten verdienen bijvoorbeeld in voorkomend geval bijzondere aandacht. Dergelijke projecten staan erom bekend dat ze soms grote faal- en uitvoeringsproblemen teweegbrengen². Steeds vaker wordt bovendien vastgesteld dat

² Zie ICT-rapport, Nederland, Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2014-2015 stuk 33.326.

de overheid via complexe formules de beschikking krijgt over allerhande zaken of goederen onder het mom van dienstverlening of leveringen, zonder dat ze zelf nog moet investeren. Bijgevolg was een uitbreiding naar leveringen en diensten dringend nodig. Uiteraard kan voor de drempelwaarde – enigszins naar analogie van de wetgeving overheidsopdrachten – niet hetzelfde bedrag gehanteerd worden voor werken als voor leveringen of diensten. Om van een groot project te kunnen spreken werd daarom gewerkt met een lagere, meer aangepaste drempelwaarde.

Tot het toepassingsgebied behoren ook grote programma's waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse rechtspersonen de volledige of gedeeltelijke verantwoordelijkheid dragen, en die substantiële financiële consequenties en grote uitvoeringsrisico's inhouden. Als typevoorbeeld kan worden gedacht aan de inhaalbeweging die eerder werd ingezet voor scholenbouw, met het decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. Dit voorstel van kaderdecreet heeft echter niet tot doel om allerhande subsidieprogramma's op te zetten en in te voeren zoals die gangbaar zijn in diverse sectoren, bijvoorbeeld het onderwijs, de zorgsector, de sportsector, de sociale huisvesting, en waarvoor jaarlijkse investerings- of werkingssubsidies worden toegekend.

Artikel 3

Dit artikel heeft tot doel om internationale goede praktijken in te voeren. Daarbij wordt aanbevolen om bij grote projecten en grote programma's technieken van risicobeheer en proces- en projectmanagement te gebruiken. De Vlaamse Regering zou in voorkomend geval uniforme methodologieën en technieken kunnen invoeren.

Een belangrijke aanbeveling is voorts onder meer dat gekozen moet worden voor een doordachte uitvoeringsvorm – en dus een doordachte realisatievorm – van projecten³. Bij een groot project moeten keuzes worden gemaakt tussen bijvoorbeeld een DBFM-contract en een traditionele aanbesteding, of moet worden onderzocht of eventueel een variant aan de orde is. In een vroeg stadium is het bovendien belangrijk om zicht te krijgen op de budgettaire impact en de haalbaarheid van het project.

Bij de afweging van het project kan gebruikgemaakt worden van het afwegingsinstrumentarium dat het Kenniscentrum PPS heeft ontwikkeld. Dat instrument komt immers vandaag al in belangrijke mate tegemoet aan de wijze waarop volgens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) de afwegingen het best kunnen worden gemaakt. De voorgestelde aanpak laat ook toe om tegemoet te komen aan de aanbeveling om te waken over de betaalbaarheid en de meerwaarde van projecten⁴.

Informatie over de afweging, de inschatting van de budgettaire impact en de budgettaire haalbaarheid van het project wordt opgenomen in een rapport. De Vlaamse Regering kan daar eventueel een sjabloon voor opmaken en verdere voorwaarden bepalen, zoals het tijdstip waarop het verslag moet worden opgemaakt. Omdat niet elke initiërende overheid over voldoende expertise beschikt om een dergelijke oefening te doen, kunnen overheden de ondersteuning vragen van de ondersteuningsentiteit, vermeld in artikel 7.

Die ondersteuningsentiteit ontvangt in ieder geval een exemplaar van het rapport. De rapporten zullen worden geanalyseerd. Zo nodig neemt de ondersteunings-

³ OESO-rapport 'Getting Infrastructure Right. A framework for better Governance' van 2017, 9. Zie ook Rajaram, Anand; Minh Le, Tuan; Kaiser, Kai; Kim, Jay-Hyung; Frank, Jonas, 2014, The power of public investment management: transforming resources into assets for growth (English). Directions in development; public sector governance. Washington, DC; World Bank Group, 10.

⁴ OESO-rapport 'Getting Infrastructure Right. A framework for better Governance' van 2017, 9.

titeit initiatieven voor de verdere professionalisering van het investeringsbeleid en de bevordering van goed opdrachtgeverschap bij grote projecten en grote programma's. Zo zou de entiteit informatiebrochures kunnen uitbrengen om de voordelen van bepaalde uitvoeringsvormen meer onder de aandacht te brengen.

Artikel 4

Dit artikel komt tegemoet aan de wens om de vrije beleidsruimte van de betrokken beleidsdomeinen te beschermen tegen een overmatig gebruik van pps-projecten met beschikbaarheidsvergoedingen. Naar analogie van wat in bepaalde andere landen is gedaan en op basis van aanbevelingen uit de wetenschappelijke literatuur wordt een zogenaamde 'safeguard ceiling' voor pps-projecten ingevoerd⁵. Er wordt een toetsing aan de kredieten per programma en aan de begroting in zijn geheel vooropgesteld. De beperking voor de kredieten per programma heeft tot doel te vermijden dat de beschikbaarheidsvergoedingen substantieel zouden interen op de beleidsruimte van het betrokken beleidsdomein. Dat risico is echter minder aan de orde als er in de begroting daarvoor een specifiek krediet wordt opgenomen, waarop de beschikbaarheidsvergoedingen kunnen worden aangerekend. De toetsing aan de geconsolideerde begroting heeft uiteraard tot doel om vanuit een meer algemeen perspectief te beoordelen of de beschikbaarheidsvergoedingen niet te veel de beleidsruimte van toekomstige generaties inperken.

Artikel 5

Dit artikel zorgt ervoor dat minstens over de belangrijkste grote projecten en programma's van alternatieve financiering periodiek informatie wordt verstrekt via een basisrapport. Het heeft daarnaast tot doel de bestaande rapporteringen te vervangen, als die rapporten worden uitgebracht of zouden moeten worden uitgebracht met toepassing van de resolutie van 30 mei 2007 betreffende de informatieverstrekking over en de controle op de alternatieve financieringen en het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten. Bij alternatieve financiering gaat het onder meer om constructies waarbij gebruikgemaakt wordt van DBFM. Daarnaast worden ook verwante financieel-juridische constructies bedoeld, waarbij een private partner allerhande werkzaamheden moet uitvoeren en waarbij de investeringskosten via private financiering over verschillende jaren worden gespreid. De basisrapportering zal dan ook minstens, zo wordt verwacht, rapporteren over grote DBFM-projecten en grote programma's waarbij gebruik wordt gemaakt van DBFM-projecten. Van de Vlaamse Regering wordt verwacht dat ze zelf verder beoordeelt voor welke andere grote projecten of grote programma's het nuttig kan zijn om ze toe te voegen. Eventueel worden ook projecten of programma's toegevoegd op verzoek van het Vlaams Parlement. Het is evident dat daarbij wel steeds wordt gewerkt binnen de omschrijvingen van 'groot project' en 'groot programma'.

Het is de bedoeling om met het basisrapport te komen tot een periodieke prestatierapportering. Dankzij die rapportering wordt een basisinformatievoorziening opgezet voor projecten die niet meer in de verkennings- of onderzoeksfase zitten, maar waarover integendeel een principiële beslissing is gevallen en die al voldoende geconcretiseerd zijn. Het gaat dus om projecten of programma's waarvan de afbakening en het concrete voorwerp in voldoende mate werden vastgesteld. Daarbij is de volgende verduidelijking op zijn plaats: de rapporteringsplicht geldt niet voor opdrachten die worden uitgevoerd vóór of tijdens een groot project of groot pro-

⁵ Zie onder meer Van Gestel, Kit, Verhoest, Koen en Voets Joris, Bouwstenen voor de volgende generatie PPS. Analyse van vijf Vlaamse PPS-projecten, SBOV, 2007-2011; J. Hyung Kim e.a., Public-Private Partnership. Infrastructure Projects: Case Studies From the Republic of Korea, KDI-ADB, 2011; Allen, Richard e.a. (ed.), The International Handbook of Public Financial Management, Palgrave, 2013, 584. Zie ook IMF 2016 Analyzing and managing Fiscal Risks Best Practices, p. 38 (<https://www.imf.org/external/np/pp/eng/2016/050416.pdf>).

gramma en evenmin voor andere projecten die aan die rapporteringsverplichting zouden worden onderworpen, als die opdrachten of projecten louter dienen voor de voorbereiding of begeleiding van een dergelijk groot project of programma. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan studieopdrachten die worden gegund voor de aanstelling van een technisch adviseur of voor consultancyopdrachten.

Voor projecten die onder het toepassingsgebied van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten vallen, wordt geopteerd voor projecten waarover een voorkeursbesluit werd genomen. Voor projecten die niet onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen, kan niettemin, naar analogie van de afbakening van het moment van rapportering, inspiratie worden gezocht in wat beschreven is in de routeplanner voor complexe projecten en de fases die daarin zijn opgenomen (<http://www.complexeprojecten.be/Routeplanner>). Bij diensten en leveringen kan als uitgangspunt het moment worden genomen van de goedkeuring van het bestek. In dat stadium is immers de fase van het onderzoek en de verkenning normaal gezien voorbij en is een zinvolle rapportering mogelijk.

Grote projecten of grote programma's die zich nog in een onderzoeksfase bevinden, maar waarvoor binnen een zekere marge wel al een realistische inschatting van de investeringswaarde van het project of programma kan worden gegeven, kunnen kort worden vermeld in het indicatief overzicht van toekomstige grote projecten of grote programma's. Voor de invulling van het begrip onderzoeksfase kan inspiratie worden gevonden in het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten en de eerder genoemde routeplanner. De Vlaamse Regering zal jaarlijks de lijst vaststellen van de projecten die in dat indicatieve overzicht zullen worden opgenomen. Een dergelijke lijst laat toe om enig zicht te krijgen op belangrijke projecten die zich nog in een onderzoeksfase bevinden. Onder meer voor de private sector kan dit van belang zijn omdat ze op die manier een vooruitblik krijgen op toekomstige grote projecten of grote programma's.

De basisinformatieverstrekking neemt bij voorkeur de vorm aan van een zogenaamde dashboardrapportering. Een dergelijke rapportering is onder meer gangbaar in Nieuw-Zeeland voor 'major projects', waar overigens naast een basisrapportering per project ook een indicatief overzicht wordt opgenomen.

Het basisrapport geeft in elk geval op een bevattelijke wijze kerninformatie over de projecten of programma's in kwestie. De financiële informatie wordt afgestemd op andere rapporteringen en op gegevens waarover het Departement Begroting en Financiën beschikt, zodat het basisrapport consistent is met de begroting en de informatie die daarover wordt verstrekt. De ondersteuningsentiteit neemt zo nodig initiatieven om de afstemming te bewerkstelligen.

Het belang van een goede dynamische informatievoorziening mag niet worden onderschat. Zo staat onder meer in het OESO-rapport: "Good infrastructure policy should be based on data. Governments should put in place systems that ensure a systematic collection of relevant data and institutional responsibility for analysis, dissemination, and learning from this data. Relevant data should be disclosed to the public in an accessible format and in a timely fashion. The lack of data on the other hand makes it difficult to evaluate and monitor the project's performance and to base future decision and delivery modalities and contracts on comparable data and information. Additionally, to enhance transparency and confidence among the stakeholder, the government should disclose key data to the public."⁶.

Ook de Verenigde Naties hechten veel belang aan informatie. Zo wordt in de draft UNECE Declaration on a Zero Tolerance Approach to Corruption in Public-Private Partnership Procurement van 4 mei 2018 gevraagd dat landen het engagement

⁶ OESO-rapport 'Getting Infrastructure Right. A framework for better Governance' van 2017, 72.

zouden aangaan: "To proactively disclose, clear, complete and meaningful information throughout project identification preparation, procurement, and implementation; make use of relevant modern technologies to organize and disseminate project information, and be available, open and responsive to enquires by citizens, the media, auditors, and other stakeholders."

De informatieverplichting vervalt als het project of programma wordt stopgezet of werd gerealiseerd. Bij een DBFM-project betekent dit dat het contract is afgelopen. Bij een groot programma met DBFM-projecten betekent dit dat het programma volledig is uitgevoerd en alle DBFM-contracten zijn afgelopen. Bij andere grote projecten of grote programma's moet geval per geval worden beoordeeld of het project of programma werd gerealiseerd. Bij een groot, risicovol bouwproject dat bijvoorbeeld via een veeleer traditionele aanbesteding wordt gerealiseerd, zal dat het geval zijn als het project definitief is opgeleverd. Als het project is stopgezet, zal bij de laatste rapportering een toelichting worden opgenomen over de reden waarom het project werd stopgezet.

Wat de timing betreft, wordt ervoor geopteerd om de informatieverplichting af te stemmen op de beleids- en begrotingscyclus. Op die manier kunnen onderdelen van de rapportering eventueel worden besproken in de beleidsdomeinspecifieke commissies van het Vlaams Parlement, samen met de besprekingen van de jaarbegroting en de beleidsbrieven.

Artikel 6

In dit artikel wordt verduidelijkt dat er op gemotiveerd verzoek van het Vlaams Parlement voor bepaalde grote projecten of grote programma's een meer uitgebreide rapportering kan komen. De eerste paragraaf van dit artikel herneemt in essentie de mogelijkheid in het op te heffen decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten, met de bedoeling om tot een diepgaandere voortgangsrapportering te komen. Het Vlaams Parlement moet immers de mogelijkheid behouden om voor bepaalde grote projecten of grote programma's een uitgebreidere informatievoorziening te verkrijgen. Uiteraard heeft een dergelijk verzoek een belangrijke administratieve belasting voor de rapporterende entiteit of entiteiten tot gevolg. De meer uitgebreide informatievoorziening blijft dan ook de uitzondering.

De Vlaamse Regering kan onder omstandigheden afzien van die bijzondere informatievoorziening. Dat is het geval als ze op gemotiveerde wijze aantoonbaar dat het project zich nog in de verkennings- of onderzoeksfase bevindt. In een dergelijke situatie is een uitgebreide rapportering immers prematuur. Die uitzondering herneemt met een aangepaste formulering een uitzondering die ook al was opgenomen in het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten. In dat decreet was bepaald dat informatieverstrekking niet nodig was als de projecten zich nog in de fase van voorverkenning bevonden.

De Vlaamse Regering maakt de voortgangsrapporten openbaar. Toch kan ze bepaalde informatie gemotiveerd bestempelen als vertrouwelijk en onttrekken aan de openbaarheid als de bescherming van een aantal belangen geboden is. Deze bepaling werd opgenomen omdat uitzonderlijk de situatie kan ontstaan dat door de uitgebreide(re) rapportering de overheid gedwongen is om allerhande informatie vrij te geven die bijvoorbeeld de mededinging in een gunningsprocedure kan verstoren. Dat staat immers haaks op de economische en financiële belangen van de overheid. Daarnaast kan door de rapportering ook bepaalde vertrouwelijke informatie uit offertes of contracten worden vrijgegeven, hoewel die informatie niet mag worden vrijgegeven met toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. Voor de interpretatie van de uitzonde-

ringsgronden kan dan ook naar dat decreet, meer bepaald de overeenkomstige uitzonderingen in het kader van de passieve openbaarheid, worden teruggegrepen.

Artikel 7

Op basis van dit artikel wijst de Vlaamse Regering een ondersteuningsentiteit aan. Daarbij lijkt er in ieder geval een rol weggelegd voor de benutting van de kennis en expertise van het Kenniscentrum PPS. Het Vlaams Kenniscentrum PPS is ondergebracht in het Departement Kanselarij en Bestuur en valt onder de bevoegdheid van de minister-president. Het coördineert – zoals bekend is – al vele jaren op een onafhankelijke wijze de rapportering over alternatieve financiering op basis van de resolutie van 30 mei 2007 betreffende de informatieverstrekking over en de controle op de alternatieve financieringen. Die rapportering zal echter opgaan in de nieuwe informatieverstrekking, zodat voor het Kenniscentrum PPS een vernieuwde taakstelling op dat punt aan de orde lijkt te zijn.

De ondersteuningsentiteit moet organisatiebreed ook inzetten op kennisbeheer en verdere professionalisering op het gebied van grote projecten, alternatieve financiering, efficiënte rapportering enzovoort. Er wordt bijvoorbeeld concreet gedacht aan de organisatie van kennisdelingsactiviteiten, zoals workshops of seminars, voor wie betrokken is bij het opzetten of beheren van grote projecten. Ook dat sluit aan bij de activiteiten van het Kenniscentrum PPS, al hadden die tot nog toe een beperktere scope omdat ze veeleer gericht waren op publiek-private samenwerking. Het belang van een dergelijke entiteit, en het inzetten op professionalisering en een goede coördinatie worden overigens erkend in diverse aanbevelingen van internationale organisaties. Die inzet past ook in een bredere beweging, waarbij pps-cellen in diverse landen ruimere opdrachten hebben gekregen voor de ondersteuning van goed opdrachtgeverschap bij infrastructuurprojecten en grote projecten in het algemeen.⁷

De ondersteunende entiteit is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de rapportering. De ondersteuningsentiteit moet dan ook actief bijdragen aan het stroomlijnen van de rapportering en het bewaken van de consistentie ervan, met het oog op een beperking van de administratieve lasten die voortvloeien uit de rapportering die in dit voorstel van decreet is opgenomen. Ze zorgt met andere woorden voor de standaardisatie van de in te dienen rapporten, formuleert duidelijke richtlijnen en waakt over de kwaliteit van de rapportering.

Van de ondersteuningsentiteit wordt verwacht dat ze haar taken in nauwe samenwerking met de beleidsdomeinen uitvoert en een netwerk uitbouwt waaraan contactpunten van de verschillende beleidsdomeinen deelnemen.

Artikel 8

De gebruikelijke techniek om grote projecten en programma's te evalueren voor, tijdens of na een project of programma, is een audit via het Rekenhof of Interne Audit. Dat past ook in de goede praktijken die onder meer de OESO tot uitdrukking heeft gebracht. In de praktijk moet echter worden vastgesteld dat die audits onvoldoende vaak worden uitgevoerd om tot werkelijke leereffecten te leiden of problemen te detecteren zodat kort op de bal kan worden gespeeld of snel kan worden bijgestuurd. Daarom voert dit voorstel van kaderdecreet een systeem van periodieke zelfevaluatie in. Het is belangrijk om tot een voldoende uniforme manier van zelfevaluatie te komen en extra expertise in te brengen, bijvoorbeeld als nagedacht wordt over optimalisatiemogelijkheden. Daarom worden ook de ondersteuningsentiteit en de Inspectie van Financiën in dat proces betrokken. Bij verzelfstandigde agentschappen zal de Inspectie van Financiën dikwijls over onvoldoende

⁷ Ibid., 33.

bevoegdheden beschikken, maar dan zullen de regeringscommissarissen bij het project worden betrokken. Het lid van de Inspectie van Financiën of de regeringscommissarissen die erbij worden betrokken, beschikken over de mogelijkheid om het rapport aan te vullen met commentaar, bijvoorbeeld aanvullende suggesties om het project of programma te optimaliseren.

De ondersteuningsentiteit zal een exemplaar ontvangen van het finale zelfevaluatie-rapport, zodat ze analyses kan maken en lessen voor de toekomst kan trekken. De bedoeling is dat algemene pijnpunten in kaart kunnen worden gebracht en zo nodig initiatieven worden genomen om het opzetten of beheren van grote projecten of grote programma's te verbeteren.

Artikel 9

Het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten, dat in de praktijk grotendeels dode letter is gebleven, wordt door dit artikel opgeheven.

Artikel 10

Dit artikel bevat een zogenaamde avondroodclausule of horizonartikel (in het Engels 'sunset clause'), dat is een artikel dat in een wet, decreet of andere regelgevende tekst opgenomen wordt en dat bepaalt dat de regelgeving in kwestie maar voor een bepaalde tijd geldt en daarna automatisch ophoudt uitwerking te hebben. Als het nodig mocht blijken om de geldigheidsduur van de regelgeving toch te verlengen, moet de regelgeving zelf worden aangepast om de avondroodclausule te kunnen wijzigen. Dit voorstel van kaderdecreet brengt een aantal administratieve lasten mee en zet onder meer via een weliswaar beperkt aantal verplichtingen in op de verdere professionalisering en transparantie van grote projecten en programma's. De betrokken entiteiten zullen naar alle verwachting dat principe snel oppikken en het zal na verloop van tijd een onderdeel worden van de gangbare aanpak om met grote projecten en programma's om te gaan.

Rik DAEMS
Matthias DIEPENDAELE
Peter VAN ROMPUY
Jan BERTELS
Björn RZOSKA

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° DBFM-contract: een overeenkomst die wordt gesloten tussen een publiekrechtelijke en een privaatrechtelijke partij die, al dan niet deels, het ontwerp (design), de bouw (build), de financiering (finance) en het onderhoud (maintain) van publieke infrastructuur of overheidsvastgoed tot voorwerp heeft en waarbij de privaatrechtelijke partij zal worden vergoed of wordt vergoed door de betaling van beschikbaarheidsvergoedingen;
- 2° DBFM-project: een project waarbij gebruik wordt gemaakt of dat het gebruik beoogt van een of meer DBFM-contracten;
- 3° Vlaamse Gemeenschap: de rechtspersonen Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gewest, vermeld in artikel 2 en 3 van de Grondwet;
- 4° Vlaamse rechtspersonen: alle andere rechtspersonen dan de Vlaamse Gemeenschap, die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid. De Vlaamse deelstaatoverheid wordt daarbij omschreven als het geheel van Vlaamse entiteiten die ressorteren onder de sectorale code 13.12 van de ESR-verordening;
- 5° groot project: een geheel van niet-routinematige en in de tijd beperkte activiteiten waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse rechtspersonen de volledige of gedeeltelijke verantwoordelijkheid dragen, en die substantiële financiële consequenties en grote uitvoeringsrisico's inhouden. Een groot project heeft een investeringswaarde van ten minste 100 miljoen euro als het om werken gaat, en 20 miljoen euro als het om leveringen of diensten gaat, telkens exclusief btw. De Vlaamse Regering kan dat bedrag jaarlijks actualiseren op basis van de ABEX-index;
- 6° groot programma: een geheel van niet-routinematige en in de tijd beperkte activiteiten die werden opgenomen in een programma waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse rechtspersonen de volledige of gedeeltelijke verantwoordelijkheid dragen, en die substantiële financiële consequenties en grote uitvoeringsrisico's inhouden. Een groot programma heeft een investeringswaarde van ten minste 200 miljoen euro, exclusief btw. De Vlaamse Regering kan dat bedrag jaarlijks actualiseren op basis van de ABEX-index.

Hoofdstuk 2. Kader voor grote projecten en grote programma's

Art. 3. De Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse rechtspersonen gebruiken voor het beheer van hun grote projecten en grote programma's technieken van risico-beheer, en van proces- en projectmanagement. De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels bepalen.

Vóór de definitieve uitvoeringsvorm van een groot project wordt vastgesteld, gaat een partij als vermeld in het eerste lid die het project initieert, na welke alternatieven er zich aandienen en welke de meest passende uitvoeringsvorm is. Die partij gaat ook na welke financiële impact het project op korte en lange termijn op de begroting zal hebben, en maakt een inschatting van de budgettaire haalbaarheid van het project. Het resultaat van dat onderzoek wordt in een verslag opgenomen. Voor de toetsing en de redactie van het verslag kan die partij een beroep doen op de ondersteuningsentiteit, vermeld in artikel 7. De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels bepalen.

De partij, vermeld in het eerste lid, bezorgt het verslag van de toetsing binnen zestig dagen aan de ondersteuningsentiteit.

Art. 4. De Vlaamse Regering kan, met behoud van de toepassing van artikel 3, nieuwe grote projecten of grote programma's alleen initiëren en realiseren via DBFM-projecten als aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:

- 1° de uitvoering van het grote project of programma heeft niet tot gevolg dat de toekomstige vrije beleidsruimte van het beleidsdomein of de beleidsdomeinen in kwestie langdurig op substantiële wijze wordt ingeperkt. Van een dergelijke inperking is sprake als voor het project of het programma ten minste vijf opeenvolgende jaren meer dan 60 procent van de vereffeningskredieten per programma van het beleidsdomein of de beleidsdomeinen in kwestie zou worden besteed aan de betaling van beschikbaarheidsvergoedingen in het kader van DBFM-projecten;
- 2° de uitvoering van het grote project of programma heeft niet tot gevolg dat de toekomstige vrije beleidsruimte van de geconsolideerde Vlaamse begroting langdurig op substantiële wijze wordt ingeperkt. Van een dergelijke inperking is sprake als voor het project of programma ten minste vijf opeenvolgende jaren meer dan 10 procent van de vereffeningskredieten van de Vlaamse begroting zou worden besteed aan de betaling van beschikbaarheidsvergoedingen in het kader van DBFM-projecten.

De voorwaarde, vermeld in het eerste lid, 1°, is niet van toepassing als de beschikbaarheidsvergoedingen worden aangerekend op een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet.

Hoofdstuk 3. Informatieverstrekking

Art. 5. §1. De Vlaamse Regering stelt ieder jaar voor 30 mei een lijst op van grote projecten of programma's waarover informatie zal worden verstrekt overeenkomstig paragraaf 2, 1° tot en met 4°. Die lijst bevat ten minste alle grote projecten en grote programma's die gebruikmaken van alternatieve financiering en zich niet meer in de verkennings- of onderzoeksfase bevinden. Op verzoek van het Vlaams Parlement worden grote projecten of grote programma's aan die lijst toegevoegd.

In het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement kan de Vlaamse Regering de lijst na 30 mei nog aanpassen.

De Vlaamse Regering publiceert jaarlijks uiterlijk op 28 oktober een basisrapport dat informatie bevat over alle projecten uit de lijst.

Een exemplaar van dat rapport wordt aan het Vlaams Parlement bezorgd.

§2. Het basisrapport bevat ten minste:

- 1° een kort overzicht van de nagestreefde doelstellingen van elk project of programma en een korte stand van zaken;
- 2° informatie over het beheer van de risico's, de financiële kerngegevens, inbegrepen de ESR-impact, waaronder in voorkomend geval de bedragen van het uitgetrokken budget die al werden uitgegeven, en een indicatie van de evolutie, in voorkomend geval een commentaar van de ondersteuningsentiteit, vermeld in artikel 7;
- 3° een tijdslijn met opgave van het stadium waarin het project zich bevindt en het tijdstip waarop de laatste zelfevaluatie werd uitgevoerd overeenkomstig artikel 8;
- 4° een indicatie van het resultaat van die evaluatie;
- 5° een algemene inleiding en een inhoudsopgave;
- 6° een indicatief overzicht van toekomstige grote projecten of grote programma's die zich in de onderzoeksfase bevinden. Over die projecten wordt, naast het voorwerp van het project, een kernachtige indicatie gegeven van de investeringswaarde middels een onder- en bovengrens.

§3. De rapportering over een groot project of een groot programma neemt een einde zodra het project of programma wordt stopgezet of volledig is gerealiseerd. Over dat project of programma wordt in dat geval een laatste keer gerapporteerd in het basisrapport. Het rapport licht ook toe waarom in de toekomst niet meer over dat project zal worden gerapporteerd.

Art. 6. §1. Ter aanvulling op het basisrapport, vermeld in artikel 5, kan het Vlaams Parlement gemotiveerd grote projecten of grote programma's aanwijzen waarover de Vlaamse Regering periodiek meer gedetailleerde informatie of voortgangsrapporten verstrekt op de wijze, vermeld in het Reglement van het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering kan alleen van de informatievoorziening afzien als ze op een gemotiveerde wijze aantoont dat het project zich nog in de verkennings- of onderzoeksfase bevindt.

De informatie of de voortgangsrapporten die de Vlaamse Regering verstrekt, voldoen op indicatieve wijze aan de aanwijzingen voor de informatievoorziening, die als bijlage bij dit decreet zijn opgenomen. De informatieverstrekking bevat in ieder geval ook een gedetailleerde risico-inschatting of een voortgangscntrole van de risico's.

§2. De specifieke informatievoorziening, vermeld in paragraaf 1, neemt een einde zodra het grote project of grote programma wordt stopgezet of volledig is gerealiseerd. Over dat project of programma wordt in dat geval een laatste keer gerapporteerd. Het rapport licht ook toe waarom in de toekomst niet meer over dat project zal worden gerapporteerd.

§3. De Vlaamse Regering maakt de voortgangsrapporten openbaar. Ze kan bepaalde informatie die ze gemotiveerd als vertrouwelijk bestempelt, onttrekken aan de openbaarheid als de bescherming van een van de volgende belangen zich opdringt: 1° een economisch, financieel of commercieel belang;

2° het vertrouwelijke karakter van de internationale betrekkingen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, en van de betrekkingen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap met de supranationale instellingen, met de federale overheid en met andere gemeenschappen en gewesten;

3° het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie, als die informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is, met de openbaarheid instemt;

4° de openbare orde en de veiligheid.

Art. 7. De Vlaamse Regering wijst een ondersteuningsentiteit aan. Die entiteit is belast met de coördinatie van het basisrapport, vermeld in artikel 5, en voorziet het rapport zo nodig van aanvullende commentaar. Die entiteit is verder belast met het volgen van de evaluaties, vermeld in artikel 8.

De ondersteuningsentiteit bundelt jaarlijks de geleerde lessen, formuleert aanbevelingen die ze op elektronische wijze bekendmaakt, en neemt initiatieven om verder te professionaliseren.

De ondersteuningsentiteit neemt ook initiatieven om tot een kwaliteitsvolle, consistente en eenduidige rapportering te komen.

Hoofdstuk 4. Evaluatie

Art. 8. De Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse rechtspersonen voeren over de grote projecten en grote programma's waarover wordt gerapporteerd met toepassing van artikel 5, §2, 1° tot en met 4°, periodiek per project en per programma

een zelfevaluatie uit. Die zelfevaluatie wordt ten minste jaarlijks uitgevoerd zolang het grote project of de grote projecten binnen een groot programma niet werden opgeleverd. De zelfevaluatie wordt uitgevoerd door de entiteit die belast is met het dagelijks beheer van het grote project of het grote programma. De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels bepalen.

De zelfevaluatie heeft minstens betrekking op de risico's en het beheer van de risico's, de voortgang, de slaagkansen, de geleerde lessen en de optimaliseringsmogelijkheden. Het resultaat van de zelfevaluatie wordt vastgelegd in een zelfevaluatierapport. Bij de totstandkoming van dat rapport en de zelfevaluatie zijn een lid van de ondersteuningsentiteit en een lid van de Inspectie van Financiën betrokken. Als de Inspectie van Financiën niet bevoegd is, worden de eventueel aanwezige regeringscommissarissen bij dat rapport betrokken. De Inspectie van Financiën en de regeringscommissarissen kunnen de zelfevaluatie voorzien van aanvullende commentaar.

Een exemplaar van het zelfevaluatierapport wordt aan de ondersteuningsentiteit bezorgd. Ook de Vlaamse Regering ontvangt op verzoek een exemplaar.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 9. Het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten wordt opgeheven.

Art. 10. Dit decreet treedt buiten werking tien jaar na de inwerkingtreding ervan.

Rik DAEMS
Matthias DIEPENDAELE
Peter VAN ROMPUY
Jan BERTELS
Björn RZOSKA

Bijlage bij het voorstel van decreet houdende een kader voor grote projecten en programma's**A. Aanwijzingen voor de informatievoorziening in de voorbereidingsfase en de besluitvormingsfase**

De informatievoorziening die wordt verstrekt, kan betrekking hebben op:

- 1° een omschrijving van het probleem dat aan het projectvoorstel ten grondslag ligt, de doelstellingen van het grote infrastructuurproject, de gekozen middelen om de doelstellingen te realiseren, de motivering ervoor, de uitgangspunten van en vooronderstellingen voor de realisatie, een tijdsplanning en eventuele raakpunten met andere activiteiten;
- 2° een concretisering van de doelstellingen van het grote infrastructuurproject in meetbare ijkpunten, gerelateerd aan de situatie bij ongewijzigd beleid (nulmeting). De doelstellingen moeten concreet geformuleerd worden zodat de effectmeting na de realisering van het grote infrastructuurproject mogelijk is;
- 3° een volledige financiële onderbouwing van het projectvoorstel, uitgesplitst naar investerings- of invoeringskosten en exploitatiekosten, inclusief een analyse van de daaraan verbonden risico's, een kosten-batenanalyse of een daarmee vergelijkbaar alternatief, en een beschrijving van ijkpunten, respectievelijk tussendoelen, met behulp waarvan de voortgang van de realisatie gemeten kan worden;
- 4° de wijze van financiering van de investerings- of invoeringskosten en de budgettaire inspanning van die financiering in de (meerjaren)begroting, de gevolgen van de uitvoering van het grote infrastructuurproject voor de prioriteitsstelling binnen de begroting en de flexibiliteit ervan, en afspraken over de compensatie van eventuele overschrijdingen;
- 5° een beschrijving van de alternatieven die werden onderzocht bij de projectvoorbereiding, inclusief een financiële onderbouwing en risicoanalyses, en de motivering waarom die alternatieven niet werden gehonoreerd;
- 6° de adviezen van externe deskundigen over de verschillende aspecten van het voorstel;
- 7° een gemotiveerde verklaring over de wijze waarop bij het grote infrastructuurproject de wetgeving en reglementering over de overheidsopdrachten zal worden toegepast;
- 8° een rapport van de instantie of instanties die belast zijn met de interne controle en/of van een externe deskundige over:
 - a) de toegepaste calculatiemethoden en risicoanalyses;
 - b) het realiteitsgehalte van de financiering en de budgettaire inpassing;
 - c) de ontoereikendheid van de organisatie die bij de voorbereiding functioneert of heeft gefunctioneerd;
 - d) de toereikendheid van de organisatie die voor de uitvoering opgericht is of opgericht zal worden;
- 9° voor zover dat relevant is, een procedure en een tijdstip voor het nemen van de definitieve beslissing over de uitvoering (point of no return) van het grote infrastructuurproject aan de hand van de meest recente gegevens, een procedure en tijdstip voor het verrichten van tussentijdse evaluaties over de voortgang van het grote infrastructuurproject.

B. Aanwijzingen voor de informatievoorziening in de fase van de projectuitvoering

De informatievoorziening wordt tijdens de uitvoering van het project als volgt georganiseerd:

- 1° de voortgangsrapporten over de uitvoering van het grote infrastructuurproject bieden informatie over de vergelijking van de planning en de realisatie, over de aangegane financiële verplichtingen en uitgaven in vergelijking met de projectbegroting en de relevante risico's, alsook de indekking daartegen. De besluitvormingsdocumenten vormen het ijkpunt voor de voortgangsrapporten;

- 2° bij (dreigende) kostenoverschrijdingen wordt een tussentijds rapport uitgebracht, dat ook voorstellen bevat om overschrijding en de eventuele budgettaire inpassing ervan te vermijden, dan wel te beperken;
- 3° bij de voortgangsrapportage wordt periodiek, op basis van een nader te bepalen frequentie, een rapport gevoegd met een onderdeel over de kwaliteit en de volledigheid van de informatie in de voortgangsrapporten en over de toereikendheid van de projectorganisatie. Dat rapport behandelt in het bijzonder de administratieve organisatie en de interne controle van het grote infrastructuurproject. Het wordt opgesteld door de instantie of de instanties die belast zijn met de interne controle en/of door een externe deskundige;
- 4° de voortgangsrapporten over de uitvoering van het grote infrastructuurproject bevatten informatie over vooraf met het Vlaams Parlement afgesproken tussentijdse evaluaties van het grote infrastructuurproject en bijstellingen die daar eventueel uit voortvloeien;
- 5° de financiële informatie in de voortgangsrapporten moet gerelateerd worden aan informatie in de begrotingsstukken.